

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Ляшенко Катерини Іванівни
з теми: **«Формування інноваційної компетентності в процесі підготовки
майбутнього вчителя початкових класів у педагогічному коледжі»**
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Проблема якісної професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів є однією з найбільш актуальних, оскільки саме від педагога багато в чому залежить формування світогляду молодшого школяра, системи його ціннісно-сміслових орієнтацій з одного боку, з іншого – інтерес до навчання загалом й позитивна мотивація до отримання знань та подальшої професії. Крім того, сучасний педагог має бути таким, що відповідає ідеям Концепції нової української школи (2016), вимогам нормативних документів у галузі початкової ланки освіти (Державний стандарт вищої освіти зі спеціальності «Початкова освіта» (2021), Професійний стандарт на професію Вчитель початкової школи (2020) тощо), отже, інноваційна компетентність є такою, що варто формувати у здобувачів першорядово. Виходячи з цього, актуальність та доцільність теми, яку обрала Катерина Ляшенко, не викликає сумнівів та є своєчасною.

Зазначимо, що дисертаційна робота має класичну структуру, складається зі вступу, двох розділів та висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел. Позитивне враження справляє кількість публікацій, що наявні у автора (13 позицій), у тому числі, в іноземних виданнях, що відповідає сучасним вимогам до написання даного типу робіт. А також широкою є апробація матеріалів у науково-практичних конференціях зі значною географією.

У вступі Катерина Іванівна окреслює актуальність проблеми, що обрала для власного наукового пошуку, подає об'єкт, предмет, мету, визначає завдання дослідження та інші елементи наукового апарату, що є

логічними та взаємообумовленими. *Натомість, наукову новизну автор, серед іншого, убачає в тому, що вперше подає власне визначення ключовому поняттю, що, на наш погляд, не є зовсім коректним.*

У першому розділі – **«Теоретико-методологічні засади формування інноваційної компетентності майбутнього вчителя початкових класів у педагогічному коледжі»** – автор досліджує сутність та аналізує структуру ключового поняття, а саме «інноваційна компетентність майбутнього вчителя початкових класів», яке автор визначає як інтегровану якість особистості, яка характеризується наявністю нових креативних ідей у початковій освіті, здатністю конструювати та впроваджувати інноваційні моделі, засоби і технології навчання молодших школярів, орієнтуючись на їх індивідуальні особливості, інтереси й потреби, у подальшій професійній діяльності. Вважаємо, таке визначення доволі вдалим та наукоємним.

Зазначимо, що автор у своєму дослідженні цілком обґрунтовано спирається на такі наукові підходи як: системний, особистісно-діяльнісний, інноваційно-технологічний та компетентнісний. *Але вважаємо, що робота тільки б виграла, якщо автор розкрив і ціннісно-смысловий підхід.*

Також Катерина Іванівна подає структуру інноваційної компетентності майбутнього вчителя початкової школи як сукупність таких компонентів: мотиваційно-креативний, професійно-змістовий, інноваційно-діяльнісний, особистісно-пізнавальний. На наш погляд, структура є вдалою та науково обґрунтованою, крім того, цілком відповідає тим критеріям та показникам, на основі яких автор проводить констатувальний та контрольний зрізи.

Відзначимо, що Катериною Іванівною вдало проведено діагностику сформованості інноваційної компетентності майбутніх учителів початкової школи, дібрано діагностичний інструментарій та подано кількісний та якісний опис отриманих даних, що унаочнені у вигляді таблиць та діаграм у параграфі 1.3.

У другому розділі – «Обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування інноваційної компетентності майбутнього вчителя початкових класів у педагогічному коледжі» – К. І. Ляшенко науково обґрунтовує, упроваджує та перевіряє ефективність відповідних педагогічних умов, крім того, автором розроблено модель розвитку інноваційної компетентності вчителя початкових класів.

Цілком поділяємо думку автора, що для формування інноваційної компетентності важливо акцентувати увагу на мотивації здобувача, розширити зміст певних освітніх компонентів з урахуванням інноваційної складової та поєднати традиційні й інноваційні форми та методи навчання майбутніх учителів початкової школи в умовах коледжу, що автор закладає в запропоновані педагогічні умови. Зазначимо, що відповідні умови є вдало обґрунтованими й доцільними.

Позитивне враження справляє практичний аспект дисертаційної роботи, відчувається досвід роботи автора в означеному напрямку, щира зацікавленість своєю справою, про що свідчить проведена робота здобувача в мажах формуючого експерименту. Також доцільним є інтегрований у роботу зі студентами спецкурс «Інноваційна компетентність учителя початкових класів», упровадження якого дало можливість значно підвищити рівень сформованості інноваційної компетентності здобувачів спеціальності 013 «Початкова освіта».

У висновках Катерина Іванівна віддзеркалює провідні тези дисертаційної роботи, доводить авторську точку зору та ефективність запропонованих педагогічних умов, підтверджуючи вірність гіпотези. Загалом робота є авторською, самостійною, текст викладено логічно, на достатньому науковому рівні, присутня наукова новизна та практична значущість роботи.

Разом з тим, дозвольте висловити певні зауваження до дисертаційної роботи Ляшенко Катерини Іванівни:

– *по-перше*, у першому розділі дисертаційної роботи варто було приділити увагу розкриттю ціннісно-сміслового підходу;

– *по-друге*, визначення сутності провідного поняття «інноваційна компетентність вчителя початкових класів» підведено з теоретичної точки зору. Варто посилити аналіз сутності інноваційна компетентність;

– *по-третє*, спираючись на умови сьогодення, доцільно було розглянути аспекти формування інноваційної компетентності вчителя початкових класів під час дистанційного навчання.

Натомість, висловлені зауваження мають рекомендаційний характер не впливають на загальне позитивне враження від роботи. Вважаємо, що дисертація К. І. Ляшенко «**Формування інноваційної компетентності в процесі підготовки майбутнього вчителя початкових класів у педагогічному коледжі**» (спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»), подана на здобуття ступеня доктора філософії цілком відповідає вимогам до написання даного типу робіт, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії.

Рецензент:

д.пед.н., професор, завідувач
кафедри дошкільної та початкової
освіти ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»



Світлана БАДЕР

Підпис
Ректора



Світлана
Бадер завідує
Олена Карачан